

НАЈБОЉЕ ИЗ ЂУПРИЈЕ

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: проф. Милан Маја Целатовић.....стр.10-11

НАШ ЗАДАТАК ЈЕ НАСТАВАК РАЗВОЈА ОПШТИНЕ- Скупштина донела одлуку о буџету за 2021. годину.....03

“У ТОЛЕРАНЦИЈИ ЈЕ МОЋ - УДРУЖЕНО ПРОТИВ ВРШЊАЧКОГ НАСИЉА” .....стр 14-15.

Mi donosimo dobar glas u Vaš dom

Телевизија

Поморавље

*supernova

Верујем да никада није било лакше сумирати резултате и поуке које је ова 2020. година наметнула. Нама, вашим поморавским гласницима, руку на срце донела је неке лепе приче, нова познанства и нове пословне подухвате.

Преведено на телевизијски - сате снимљеног материјала, десетине разговора, стотине изјава и ништа мање реализованих прилога, новинских текстова, објава на порталу и фејсбук страници наше и ваше медијске куће.

Пандемија коронавируса учинила је да добар део нашег информативног програма током ове године буде својеврсни “ здравствени билтен”, али смо довољно простора оставили и за све остале актуелне теме и дешавања из града и околине.

Бежали смо у дедовину градском калдрмом, у полувремену говорећи о успесима спортиста, подсећали вас ако сте пропустили Данас, бавили се темама из здравства, културе, образовања, политике, привреде, пољопривреде...било је ту посла.

Ваши коментари наша су најбоља референца. Хвала што сте нас гледали, слушали и читали. Хвала што сте наше садржаје делили.

У Новој години нећемо бити исти. Колективно - бићемо богатији за једно ново искуство, пословно - отворени за нове приче, нове садржаје и нове пројекте.

Приватно - богатији за један нови живот.

НЕКА ВАМ НОВА ГОДИНА ДОНЕСЕ МИР, ЗДРАВЉЕ И СРЕЋУ.

Часопис за информисање ПОМОРАВСКИ ГЛАСНИК

Часопис за информисање Поморавски гласник
Издаје једном месечно; Први број Мај 2017.године
Издавач: Поморавски гласник ДОО Ниш
Миодрага Новаковића бб ТЦ Сунце, Ћуприја
Телефон: +(381) 035 88 71 240
Email : urednik@rtp.rs

www.rtp.rs

Директор, главни и одговорни уредник: Зоран Арсић
Редакција “Поморавског гласника”:
Владимир Милојевић, Јасмина Бранковић, Јелена
Митровић, Срђан Аћимовић, Вукашин Величковић;
Штампа: “РОТОПРИНТ-ПЛУС” С.З.Р. Дарко Пајкић ПР

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
659.3
ПОМОРАВСКИ гласник : часопис за информисање /
главни и одговорни уредник Зоран Арсић.
- Год. 3, бр. 1 (мај 2017)- . - Ћуприја : Поморавски гласник ДОО Ниш, 2017-
(Ћуприја : Ротопринт-плус). - 29 cm
Месечно.
ISSN 2560-4791 = Поморавски гласник
COBISS.SR-ID 245099532

Скупштина донела одлуку о буџету за 2021. годину

НАШ ЗАДАТАК ЈЕ НАСТАВАК РАЗВОЈА ОПШТИНЕ

Нинослав Ерић: Обезбедили смо средства за капиталне инвестиције

Одборници Скупштине општине Ђуприја донели су одлуку о буџету локалне самоуправе за 2021. годину, који износи 1.586.691.320 динара. Акцент је и даље на привредном уздизању и комуналној инфраструктури. Влада Републике Србије определила је средства од 670 милиона динара за развој Индустријске зоне Добричево и 120 милиона за завршетак санације бујичне воде “Луди поток” већ у првих шест месеци 2021. године. Новост је путна инфраструктура на простору Индустријске зоне Добричево – рекао је председник Скупштине општине Нинослав Ерић. Плански основ је донет и усаглашен са постојећим стањем. Улица ће ићи паралелно са аутопутем и спајаће два надвожњака за Деспотовац и Сење.

Када су у питању средства буџета, Ерић је апострофирао енергетску реконструкцију школе “Вук Караџић” и завршетак изградње подручне школе у Батинцу. Радови на оба пројекта су у току. Када је у питању реконструкција ОШ “13. октобар”,

према Ерићевим речима због пандемије република је реализацију неких пројеката оставила за другу половину године, када се очекује и почетак изградње Интернистичког блока у Општој болници. Такође, за наредну годину буџетом је предвиђена замена комплетне расвете и прелазак на LED осветљење. Реконструкција Улице цара Лазара предвиђена је за другу половину године – рекао је Ерић. Завршен је поступак легализације објекта Прве месне заједнице и сада се очекује његова реконструкција, односно претварање у салу за венчања. Реконструкцију очекују и централне градске улице – нагласио је председник Скупштине општине Нинослав Ерић. Према његовим речима завршен је и пројекат реконструкције водоводне мреже у граду, међутим, због пандемије почетак реализације очекује се у другом делу 2021. године.

Уређење трга и споменика сећања на НАТО агресију биће завршено током наредне године. Разлог кашњења је процес преноса власништва земљишта на општину. Сада је општина власник читаве парцеле и овај посао ће бити приведен крају – рекао је Ерић.

Најжалије од свега је што општина Ђуприја још увек плаћа заостале дугове Дома здравља направљене током претходне власти, а по свему судећи, плаћаћемо их и у наредне две године уместо да тај новац усмеравамо у развојне токове – рекао је председник Скупштине Нинослав Ерић. За ове потребе из буџета је издвојено 100 милиона динара – рекао је Ерић.

Одборница Светлана Николић Павловић рекла је да Општина велике напоре улаже како би се дуговања Дома здравља вратила. Начињена је велика штета свима. Дуговања морају бити враћена свима који их потражују. Крајње је време да се на тај посао стави тачка и новац усмери на развој – рекла је одборница Светлана Николић Павловић.

У КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ УЛОЖЕНО НАЈВИШЕ ПАРА ИКАДА

Гледајући доступне податке о извршењу градског буџета, од 1991. године до данас, упркос пандемији вируса SARS-CoV-2 успели смо да у једној буџетској години усмеримо највише средстава на инвестиције икада – наводи се у саопштењу локалне самоуправе.

Примера ради, у 2012. уложено је десет пута мање средстава у капиталне инвестиције него 2020. године – тек 25.286.620 динара.

Током 2020, закључно са 23. децембром, из буџета општине у капиталне инвестиције уложено је чак 258.015.250 динара. Капиталне инвестиције су пројекти чија имплементација траје дуже од једне буџетске године, а њени се ефекти свакако протежу дуже од 365 дана. То је још један доказ да смо се одлучили за развој наше Ђуприје, за бољитак свих Ђупричана, без брзих решења и без демагогије. За пут који је дужи и тежи, али за пут који ће нас довести до циља: развијене Ђуприје као центра овог дела Србије – поручује руководство општине Ђуприја.

У прилог томе Министарство финансија, у договору са општином Ђуприја, у републичком буџету за 2021. определило је средства за два важна капитална пројекта – 670 милиона динара за развој централне индустријске зоне у Добричеву и 120 милиона динара за реализацију пројекта регулације “Лудог потока”. Грађани општине Ђуприја, хвала вам на подршци и поверењу – закључује се у саопштењу.

РПГ

Урош Стојиљковић и Иван Ђурђевић добитници награде “Најбоље из Србије”

НАУКА ЖИВОТНО ОПРЕДЕЉЕЊЕ

Ђупричани Иван Ђурђевић и Урош Стојиљковић добитници су посебне награде председника Александра Вучића “Најбоље из Србије”. Њихова имена нашла су се међу седамдесеторо младих људи који су имали част да понесу ово признање.

Драго нам је да је наш рад неко приметио и знао да цени. Својим досадашњим успесима током школовања промовисали смо свој град, своје школе, своје породице и дали скромни допринос популаризацији знања, јер само тако сви заједно можемо напред - поручили су Иван и Урош.

Иван Ђурђевић

ЈОШ СЕ САМО ИЗ ФИЗИЧКОГ НИЈЕ ТАКМИЧИО

Иван Ђурђевић је ученик посебног информатичког одељења Ђупријске Гимназије. Веома је свестран. Поред тога што је вишеструки освајач републичких награда из хемије, физике, математике, француског језика и веронауке, Иван свира саксофон, игра фолклор, бави се спортом. Веома је скроман и каже да све постиже добром организацијом свог времена. Награду није очекивао и тог тренутка је био пријатно изненађен.

Ја међу милион вршњака - рекао је Иван Ђурђевић. Пријају оваква признања. Ја још морам да учим, радим, напредујем, ипак, драго ми је што сам међу најбољима у Србији.

На последњем републичком такмичењу у математици Иван је био трећи. Каже - тек трећи. Могао је много више да су организатори најавили такмичење који дан пре. Ипак је било лето, распуст ...

Иван напомиње да су и другари из одељења почели да следе његов пример. Добро је имати конкуренцију у одељењу. Одатле све полази - рекао нам је Иван. Он је похвалио своје професоре на преданом раду и посвећености ученицима.

Иванова порука вршњацима је веома једноставна, баш као и такмичења са којих доноси награде: Добра организација времена и све се постиже!

Урош Стојиљковић

СВЕ СЕ ВРТИ ОКО ХЕМИЈЕ

Урош Стојиљковић је већ озбиљан научни радник. Веома је посвећен хемији о чему говоре његови резултати на факултету. Иван Ђурђевић у њему види идола и следи његов пример. Радиле су заједно.

Урош је рођен 1998. године. Завршио је Ђупријску Гимназију. Ту је већ својим наставницима показао да његове способности и интересовања иду високо. Готово да није било школског догађаја, а да није био укључен. Урош је глумио у школским представама, свирао гитару на гимназијским прославама, писао за школски лист, стизао да побеђује на такмичењима из физике и хемије и других предмета. У своју биографију уписао је и прво место на републичком такмичењу из хемије и треће на државној Хемијској олимпијади. Наравно, био је ђак генерације. Уписао је Хемијски факултет и сада је апсолвент. У његовом животу признање које је стигло од председника републике има посебно место.

“Веома је важно стимулисати младе људе. Бодрити, уважавати, награђивати... Србија има потенцијала, а њена младост зна како да их на прави начин искористи. Наука је један од тих начина. Веома ми је драго што сам у групи добитника овог лепог признања.”

Нема сумње да би Урош био бриљантан студент шта год да је уписао. Једноставно, такви момци су потребни Србији. Његовим стопама ће и Иван Ђурђевић.

Алекса Милановић на листи најбољих дворанских резултата Србије

КАД СРЦЕ ТРЧИ, НОГЕ НЕ СТАЈУ!

Алекса Милановић, атлетичар ОАК “Морава” и репрезентативац Србије, нашао се на листи државних рекорда и најбољих дворанских резултата Србије. Листа најбољих резултата установљена је на основу Правилника о националним рекордима у атлетици Српског атлетског савеза, а Алекса је најбоље резултате остварио у чак четири дисциплине у три различите категорије.

У категорији млађих пионира на дворанском првенству Србије 2016. године Алекса је у трци на 800 метара истрчао најбољи резултат 2 минута 8 секунди 37 стотинки. Већ наредне године овај млади ћупријски атлетичар златне медаље освојио је у тркама на 2 000 и 3 000 метара, а круна 2018. године било је обарање државног рекорда на 1 500 метара резултатом 4 минута 2 секунде и 37 стотинки.

“Ова година је за све спортисте, па и за атлетичаре, била доста редукована када је одржавање такмичења у питању, али је за мене по оствареним резултатима била више него успешна. Освојио сам три медаље на балканским првенствима и наступио као део сениорске репрезентације на тремечу у Словенији, где сам истрчао лични рекорд и оправдао поверење да још једном понесем дрес са државним грбом”, каже Алекса Милановић.

Један од најбољих младих атлетичара Србије и наредне године трчаће у категорији старијих јуниора. Ову годину искористио је и да се појави на стартној линији на тркама на којима су наступали по годинама старији атлетичари, где је такође постигао запажене резултате. Његове новогодишње жеље, поред здравља и добре кондиције, су да испуни норму за светско првенство и да на државном нивоу постане власник још које рекорда.

РПГ

Фудбалске судије из Ћуприје обележиле протеклу годину

МИЛАНОВИЋ НА УЕФИНОЈ ЛИСТИ

Од Моравиног дреса до судије међународних утакмица

Одавно је познато да је Ћуприја град атлетике. Фудбал јесте најпопуларнији, али великих резултата никада није било. Додуше, појединци су знали да заблистају на теренима Прве савезне лиге, али то је давно прошло време. Данас, када се Морава, Јединство и Моравац боре за улазак у Српску лигу, други ветрови дувају моравском долином – фудбалске судије граде каријеру. Протекла година остаће упамћена по двојици судија који су делили правду на теренима Супер лиге Србије, али не само на њима. Милан Илић и Милош Милановић из Ћуприје налазе се у првој групи од 16 делилаца правде на фудбалским теренима, из 11 градова. Београд има четворицу, Нови Сад и Ћуприја по двојицу, остали градови по једног. Миланов отац Драгиша и Милошев отац Славиша такође су били фудбалске судије. Каријеру су завршили судећи мечеве Прве лиге Србије. Синови су их надмашили.

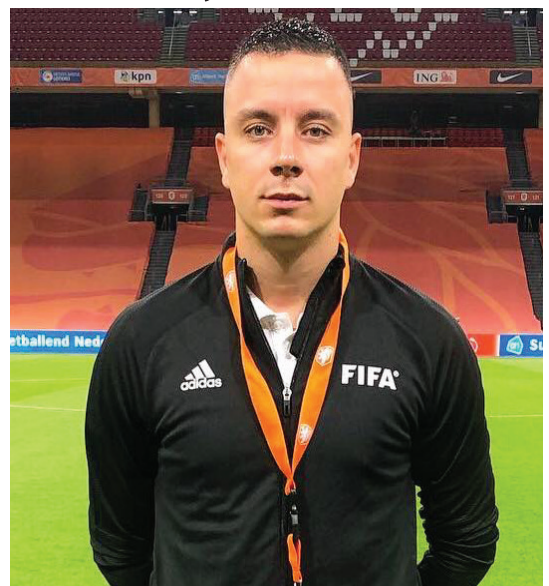
Милан Илић је нешто старији од Милоша Милановића. Утакмице Супер лиге суди већ неколико година. Први је из Ћуприје дошао до знака УЕФА. Ипак, 2020. годину обележио је млађи, Милош Милановић. Он је тек две године на листи најбољих фудбалских судија у Србији, а његови квалитети већ су примећени.

Милош Милановић је рођен 1993. године. Са 25 година постао је најмлађи суперлигашки судија. Међутим, ту није био крај. Млади Милановић се за годину дана доказао и већ напредовао до међународних утакмица. Постао је најмлађи судија из Србије са знаком ФИФА на грудима. Прошле јесени био је четврти судија на мечу омладинаца Азербејџана и Швајцарске, а 7. октобра на стадиону “Јохан Кројф” у Амстердаму нашао се међу четворицом судија из Србије који су судили пријатељски меч између Холандије и Мексика.

“Кренуо сам стопама свог оца. Од фудбалера до фудбалског судије није дуг пут, али мало фудбалера бира ову страну. Слушам савете старијих, мислим својом главом, поштујем сваку критику и трудим се да из ње извучем најбоље, односно да је не примам к срцу како је говорио најбољи судија на свету Пјерлуиђи Колина“, каже Милош Милановић који је у својој 27. години постигао више него било ко други у Судијској организацији Србије.

Милановић је најмлађи судија Супер лиге Србије. До сада је судио 31 утакмицу и 10 куп мечева. На дербију је био четврти судија. У 2021. години жеља му је да заврши Криминалистичко-полицијску академију, да буде главни судија на једном од три дербија Партизана и Звезде, да понесе знак УЕФА и дебитује на европској сцени. Има још једну жељу, али она је приватног карактера, нема везе са спортом и није за јавност.

ВЕЉКО ВЛАХОВИЋ

Зимски распуст у Дому ученика средњих школа “Срећно” искоришћен за радове на спољашњости и унутрашњости зграде

КВАЛИТЕТ НА ПРВОМ МЕСТУ

Решен дугогодишњи проблем са изливањем градске канализационе мреже у подрумске просторије

Сваке године Дом ученика средњих школа “Срећно” планом и програмом радова труди се да побољша стандард и услове боравка ученика. Помаци су видљиви, о чему најбоље говори велико интересовање средњошколаца за дом и поред пандемије коронавируса.

Ова установа годинама уназад има проблема са изливањем градске канализационе мреже у подрумске просторије. Проблем је нарочито изражен када велике количине падавина за кратки временски период напуне градску мрежу, па најниже тачке дома буду редовно под водом, јер су испод нивоа градске мреже. Тај проблем је решен захваљујући ангажовању радника ЈКП “Равно 2014”. Замењена је комплетна инсталација и постављени су нови уређаји који ће спречити повраћај воде у наше просторије - рекла је директорка Дома ученика средњих школа “Срећно” Татјана Милојевић.

Изливање воде доводи до оштећења просторија дома. Нарочито су на удару подови и зидови. Многи су затварали очи пред овим дугогодишњим проблемом. Ми подрумске просторије користимо за разне намене и желимо да увек буду чисте и функционалне - нагласила је директорка Милојевић.

Поред ових радова замењена је столарија на свим сутеренским просторијама и постављен је преградни зид на последњем спрату који одваја ходник од степеништа, што ће омогућити да се лакше греју и лакше хладе собе у којима бораве ученици, сазнали смо од директорке Милојевић.

На листи радова налази се и замена дотрајалог степеништа на споредном улазу за кухињу, јер је постојала реална опасност да се одвоји од зграде и угрози запослене. Ово степеште замењено је гвозденим - рекла је Татјана Милојевић.

“Безбедност ученика је увек на првом месту и она никада није довољна. Откако сам на челу установе, из године у годину радимо на томе. Сви наши радници обезбеђења имају потребне лиценце за обављање ове делатности. Следећи корак био је лиценцирање установе за обављање послова самозаштитне делатности. И тај посао смо успешно привели крају.”

Безбедност ученика и свих запослених у установи, а самим тим и заштита домске имовине, повећана је уградњом противпровалног система.

Поштујући мере Кризног штаба и Владе Републике Србије, те мере ресорног министарства које се односе на функционисање установа ученичког и студентског стандарда, запослени у дому испуњавају све задатке који су пред њих постављени - нагласила је директорка дома Татјана Милојевић.

РПГ

Општинско веће: Нови ценовник услуга РWW и суфинансирање спортских колектива

СКУПЉЕ ИЗНОШЕЊЕ СМЕЂА

За спорт у 2021. години 20.598.500 динара, највише до сада

Чланови Општинског већа дали су сагласност на нови ценовник услуга предузећа РWW – огранак Ђуприја, чиме ће рачуни за сакупљање, одвожење и одлагање комуналног чврстог отпада и обављање јавне хигијене бити увећани за 11,5 одсто.

Према прецизној рачуници то повећање рачуна ће, на примеру стамбеног објекта од 70 до 120 квадрата, да износи непуних 76 динара. Како су закључиле стручне службе Општинске управе, цена ових комуналних услуга у Ђуприји, и након повећања, биће међу најнижим у округу.

Оцењујући оправданост захтева РWW за повећање цена, заменик председника општине Владимир Васиљевић је истакао да ће нове цене донети и велике користи за грађане општине Ђуприја.

“У следеће две године ћемо имати бесплатно изношење кабастог отпада што до сада није био случај, а реално представља један озбиљан проблем. Уз то ћемо додатно бити опремљени новим контејнерима и новим возилом. Свеукупно, ситуација са изношењем смећа ће у наредне две године бити на знатно вишем нивоу”, рекао је Васиљевић. Он је нагласио да цене услуга РWW нису подизане десет година, те да је у том периоду пружаоцу услуга одбијено чак осам захтева за усклађивање цена.

Реално, стекли су се услови за то узевши у обзир повећање цене рада, али и додатне послове које ће ово комунално предузеће да обавља у наредне две године - закључио је Васиљевић.

Општинско веће је по пројектима одобрило 20.598.500 динара за остваривање потреба и интереса грађана у области спорта у 2021. години. То је до сада највећи износ који је локална самоуправа издвојила за суфинансирање спортских клубова и удружења

РПГ

ИЗВУКЛИ СМО МАКСИМУМ

Од планираних догађаја успешно су реализовани они најатрактивнији – оценио директор градског музеја Новак Новаковић

Као и у свим другим, 2020. година у области културе остала је у сенци пандемије коронавируса. Многи догађаји су отказани, неки одложени, они малобројни одржани под посебним околностима. Ако по нечему треба запамтити годину за нама, онда је то изложба слика Милана Коњовића, одржана у оквиру обележавања Дана општине Ћуприја, каже Новак Новаковић, директор Музеја “Хореум Марги-Равно”. “То је заиста догађај који је освежио читаву годину. Поштујући све епидемиолошке мере ову изложбу смо успели да реализујемо на један врло професионалан начин. Она је такође добар показатељ утицаја пандемије на установе културе, јер је и поред звучног имена аутора, доброг термина и лепог времена била знатно слабије посећена од овако великих изложби протеклих година. Због мањег броја садржаја генерално је посећеност музеја током 2020. била чак три пута мања и прекинуо се низ константног раста броја посетилаца од 15 до 20 одсто на који смо били навикли.” Прилагодивши се новим околностима, у Музеју “Хореум Марги-Равно” смо се фокусирали на најзначајније сегменте наших активности. У излагачкој делатности то су изложба великана српске уметничке сцене 20. века тј. слика Милана Коњовића, радова у оквиру ликовног конкурса “Матићу у част”, колективна изложба Завичајног клуба ликовних уметника Ћуприје, као и изложба цртежа и графика великана српске уметности из приватне колекције Божицара Деспотовића Деспе – наставља Новак Новаковић. Поред излагачке делатности, важан сегмент рада музеја у 2020. години чинила су археолошка ископавања на локалитету Краљево поље и касније обрада пронађеног материјала. Наравно, не треба заборавити ни оно без чега не бисмо могли да функционишемо од ванредног стања наовамо, а ту мислим

на наше активности на интернету – наглашава директор ћупријског музеја.

“Институције културе у целом свету су се окренуле виртуелној презентацији садржаја, а ми смо на срећу крајем 2019. дигитализовали наше збирке и приредили виртуелну изложбу проширене стварности посвећену античком граду Хореум Маргију, али и редизајнирали и оспособили сајт музеја. То нам је било драгоцену комуникацију са публиком, поготово у ванредном стању када је музеј био затворен за посетиоце. Сваког дана смо објављивали занимљиве приче и фотографије из различитих сегмената рада музеја.”

У Музеју “Хореум Марги-Равно” тренутно раде на прикупљању и систематизацији грађе и текстова који ће послужити да са онлајн активностима наставе и у 2021. години. Директор Новаковић изразио је наду да то неће бити једини начин комуникације са публиком, и да ће врата музеја бити што чешће отворена.

РПГ

Народна библиотека “Душан Матић” обележила свој дан

ЧУВАР КОЛЕКТИВНОГ ПАМЋЕЊА

Библиотека је чувар колективног памћења и са разлогом се сматра најважнијом институцијом културе. Народна библиотека “Душан Матић” обележила је свој дан, 29. децембар, када је 1868. године отворено прво читалиште ћупријско. Од тада до данас библиотека шири писменост, културу и образовање међу Поморавцима. У свом дугом трајању од 152 године ова установа задржала је прво место међу културним институцијама у граду.

Протекла година је за нас била веома тешка, међутим, успели смо да реализујемо неколико традиционалних манифестација како бисмо одржали континуитет. Ту пре

свега мислим на “Матићеве дане”, као најзначајнији догађај у култури Ћуприје – рекла је директорка библиотеке Љиљана Ђорђевић. Нажалост, нисмо успели да спроведемо у дело све наше редовне програмске акције као што су радионице, сусрети са књижевницима, промоције књига и слично, због епидемије коронавируса. Ипак, прилагођавамо се датој ситуацији и у складу са мерама превентиве и заштите реализујемо догађаје који не изискују већа окупљања. И ове године смо наградили наше најверније читаоце, од најмлађих до најстаријих категорија – рекла је директорка Ђорђевић.

Данас библиотека има преко три и по хиљаде чланова. У односу на 2019. годину број чланова је увећан за 10 одсто. На полицама се налази преко 63 000 књига. Библиотека води рачуна о својим читаоцима и редовно награђује њихову верност.

Сестре Ленка и Петра Станојевић су најмлађи чланови библиотеке, Миа Стевановић је највише књига прочитала од свих основаца, а на одељењу за одрасле најактивнији је био Илија Ђурђановић. Међу пензионерима истакла се Мирјана Манојловић. Све њих библиотека је наградила лепим књигама.

РПГ

“Сам свој газда” један је од најчешћих разлога започињања сопственог бизниса. На то се наслања самостално планирање времена, независност и зарађени новац који не морате делити ни са ким. У пракси све ово поприма другачији облик. Од идеје до реализације, а превасходно до одрживости једног пословног подухвата, није лак пут. У рубрици “Мој бизнис- наша ствар” представљамо предузетнике који свој пословни сан живе у садашњости.

ПЧЕЛАРСТВО-ОД ХОБИЈА ДО БИЗНИСА

Последњих неколико година све је више оних који се опредељују за пчеларство. Једнима је то хоби, док други планирају да се озбиљно посвете производњи меда и пчелињих производа. Представљамо тројицу младих људи који своју пословну будућност виде у пчеларству. Милан Николић и Бојан Ђорђевић су власници пољопривредних газдинстава, баве се узгојем пчела, пласманом меда и производа од меда. Никола Матић је власник радње за производњу пчеларске опреме и сатних основа “Матамед”, али и пчелар. Милан Николић и Бојан Ђорђевић почеларством су почели да се баве из хобија, док је Никола Матић наставио породичну традицију дугу четири деценије и проширио посао.

“Никада нисам размишљао о пчеларству као озбиљном бизнису. Више је то био хоби који се мало по мало претворио у озбиљнију причу. Мој пчелињак сваке године броји све већи број пчелињих друштава, а надам се да ћу за коју годину моћи да рачунам на то да пчеларство буде једини посао којим ћу се бавити”, каже Милан Николић.

“Пчеларством се бавим пет година. Почео сам са свега 5 кошница, а данас имам 75. Планови су да наредне године премашим цифру од 100 пчелињих друштава”, надовезује се Бојан Ђорђевић напомињући да се нико пре њега у породици није бавио пчеларењем, а да је, ето, сада ово постао породичан бизнис.

“У пчеларству може да се живи не само од пласмана меда, већ и од продаје полена, матичног млеча, од производње ројева и матица, али овај посао морате схватити крајње озбиљно и професионално”, наставља Никола Матић.

У сваком бизнису ризик постоји, али су се сва тројица сложили да упорност, стрпљење и свакодневна едукација доносе профит, а могућности су велике. Сложили су се да у самом старту нема велике зараде јер већина пчелара почетника посао започиње са малим бројем кошница, које тек да могу исплатити првобитна улагања.

“Уколико неко жели да се бави пчеларством себе у потпуности мора да посвети томе, јер неки послови који морају да се обаве у пчелињаку не могу никако да се одложе”, каже Милан Николић.

Улагања нису мала. У просеку је за једну кошницу потребно издвојити 100 евра или више, у зависности од тога да ли набављате и пчелиња друштва или имате обезбеђено земљиште за пашу пчела. Уколико сте хоби пчелар, улагања су знатно мања. За једно професионално пчелиње газдинство потребно је издвојити више од 10 хиљада евра, кажу пчелари. Последњих година се процедура око пласмана меда знатно променила у корист пчелара. Наиме, прошле године у Рачи је отворен погон за пласман меда који је омогућио пчеларима да свој мед пласирају по знатно повољнијој цени јер је сам погон у власништву пчелара СПОС-а, а мед до крајњих корисника стиже без посредника, директно од пчелара.

“Отварањем погона пласман меда на велико је загарантован. Цена меда на велико је са 3 скочила на више од 6 евра, плаћање је брзо и загарантовано. Уколико се определите за пласман меда на мало, цена тегле меда креће се око 800 динара па вам зарада и није толико већа у односу на пласман меда на велико”,

каже Милан Николић, председник Пчеларског друштва “Раваница-Немања” из Ђуприје.

Правилником о регистрацији, односно одобравању објекта за производњу и промет хране животињског порекла, сваки пчелар мора да добије РС број, са којим може да наступи на тржишту. Добијање РС броја подразумева да сваки пчелар бива уписан у Централни регистар, чиме стиче потпуну легалност.

“Средином прошле године наше пољопривредно газдинство добило је РС број чиме нам је омогућен неометан пласман меда кроз трговине. Сада имамо и регистровану пунионицу меда из сопственог пчелињака капацитета хиљаду килограма”, каже Бојан Ђорђевић, власник Пољопривредног газдинства “Ђорђевић”.

Један од разлога што интересовање за ову грану пољопривреде расте јесте и тај што је држава пчеларење препознала као перспективну делатност, па из године у годину пчелари могу да рачунају на значајне подстицаје. Бојан Ђорђевић један је од пчелара који је путем субвенција обезбедио средства за набавку опреме за пчеларство и уређаја за прераду пчелињих производа, као и изградњу просторије за прераду меда.

Веома је важно да се приликом паковања меда треба држати основних правила хигијене и стандарда квалитета. То је оно што продаје производ. Висок квалитет меда пресудан је да задржите купце који ће на основу препоруке донети нове кориснике. Грешке у пчеларству праве се из незнања и неодговорности пчелара – слажу се Николић, Ђорђевић и Матић.

Веома је важно стално улагати у едукацију, слушати савете искусних пчелара и користити прилику да присуствујете предавањима стручних људи из света пчеларства. Веома је важно задржати висок квалитет производа, јер вам једино то гарантује успех у послу. Да бисте пласирали производ важно је да обратите пажњу и на амбалажу и брендирање производа. Зато се сва три пчелара могу похвалити високим признањима за квалитет меда на домаћим и иностраним сајмовима, на којима су представили своје производе.

Уколико очекујете да одмах имате велику зараду од пчеларства, ово није посао за вас. Улагања су велика, али се новац неће одмах вратити. Пчелињак тражи пажњу, а од пчела ћете се научити организованости и пословности – закључују пчелари.

РПГ

БЕБЕ СУ СЕ РАЂАЛЕ И ПРЕ ПАНДЕМИЈЕ, РАЂАЋЕ СЕ И НАДАЉЕ

Организовањем курса родитељства Дом здравља већ годинама пружа подршку будућим мамама

Школа за труднице је курс по коме је годинама уназад препознатљива Служба за здравствену заштиту жена при Дому здравља у Ћуприји. На предавањима у оквиру ове својеврсне обуке за родитељство труднице могу добити вредне стручне и практичне савете, који треба да им олакшају прве дане мајчинства и прилагођавање на нову животну улогу. У 2020. години због пандемије није било изводљиво организовање предавања уживо, али су зато у сарадњи са Телевизијом Поморавље снимљене епизоде Школе за труднице, које се могу гледати на Јутјуб каналу ове медијске куће.

ЧУВАЈТЕ СЕ ЗАРАЗЕ И СЛУШАЈТЕ САВЕТЕ ЛЕКАРА

Једна од категорија становништва која по правилу нарочито мора да се чува вируса су труднице. Друго стање, које иначе подразумева низ промена у организму, додатно је угрожено са појавом ковида-19, па труднице често имају недоумице коме се јавити ако има потребе за тестирањем на корона вирус - било због пријема у болницу ради порођаја, било зато што су се инфицирале.

“Уколико говоримо о здравој жени којој је дошло време за порођај, она приликом пријема у болницу мора бити тестирана на корона вирус. Када стигне резултат теста, жена се прима на породилиште. Ако, с друге стране, трудница зна да је била у контакту са неким зараженим, у породици има члана који је оболео или сумња да има неке симптоме ове болести, тада се јавља у ковид амбуланту Дома здравља. Жене које нису заражене, а код којих је пријем у болницу неопходан ради праћења трудноће, треба да се јаве изабраном гинекологу од кога ће добити све инструкције”, објашњава Ивана Николић, главна сестра Службе за здравствену заштиту жена у Дому здравља Ћуприја.

Наше пацијенткиње под нормалним околностима све неопходне савете добију у Школи за труднице коју организујемо у два циклуса годишње, али овога пута курс смо били принуђени да одрадимо онлајн. Свим трудницама и породиљама поручила бих да се строго придржавају превентивних мера, како би заштитиле сопствено и здравље своје бебе – истакла је Ивана Николић.

“Носите маску у затвореном простору, избегавајте контакте, држите физичку дистанцу, одржавајте хигијену руку. То поготово важи за труднице, децу и хроничне болеснике, али апелујем на све људе да буду дисциплиновани, како бисмо заједничким снагама победили овај вирус.”

ДОЈЕЊЕ И КОВИД-19

Свакој породици се топло препоручује да доји своју бебу због благотворног дејства овог чина. Беба преко мајчиног млека добија антитела која су незаменљиво природно средство за јачање имунитета, а мајка захваљујући дојењу има значајно мање шансе да током живота развије малигни тумор дојке.

Од појаве ковида-19 многе породице су у дилеми да ли у случају заразе корона вирусом или чак саме сумње на инфекцију смеју да доје, али са задовољством им могу рећи да је одговор на то питање потврдан – каже Ивана Николић.

“Препорука је да жена која је сумњива на ковид-19, а има лакшу клиничку слику, сме да борави у истој просторији са дететом и да га доји, уз придржавање одговарајућих мера. Просторија се мора проветравати на свака два сата у трајању од десет минута, руке се морају прати топлем водом и сапуном 20 секунди пре и после подоја, мајка се мора чешће туширати и мењати спаваћицу, обавезно мора опрати дојке пре и после подоја, и наравно мора да носи маску како не би кијала или кашљала у дете.”

Министарство здравља израдило је протокол о процедури дојења у условима инфекције мајке, али и начину поступања ако је неопходна њена хоспитализација – објашњава Ивана Николић.

“Беба жене сумњиве на корона вирус која нема симптоме може боравити у кревету, на удаљености од два метра, уз примену превентивних мера. Уколико мајка има тежу клиничку слику, онда о детету мора да брине неки други здрав члан породице, који ће га хранити адаптираним млеком. Пошто је свака пацијенткиња ипак индивидуални случај, треба да се обрати свом акушеру и неонатологу, односно педијатру који прати њену бебу, како би добила прецизне савете на основу њене клиничке слике у датом моменту.”

Ниједна жена не треба да се боји дојења, а још мање да се стресира ако у првим данима по рођењу бебе то не иде онако како је очекивала. Природа је све уредила сама и породиља ће бити успешна у дојењу, само томе треба да приступи са вољом и да ужива у материнству – закључила је главна сестра Службе за здравствену заштиту жена.

ИНТЕРВЈУ: проф. Милан Маја Целатовић

ЖИВОТ ПОСВЕЋЕН СПОРТУ

Рођен и одрастао на Славији, дружио се са чешком децом из комшилука, чувао стоку и помагао родитељима, играо фудбал и рукомет на “Радничком”, пливао на шећеранском базену, учествовао на омладинским слетовима, учио школу, завршио факултет, био велики поклоник гимнастике и постао једна од најзначајнијих спортских личности Ћуприје, друге половине двадесетог века

Нико не зна Милана Целатовића, али сви познају Мају, професора Мају Целатовића. Популарни Маја је издана једне од најстаријих ћупријских породица. Њени чланови били су и остали синоним за Славију, део града од Фабрике шећера до железничке станице. Вредни, радни, поштени, годинама су се ширили по целом граду и сви су у сродству, ближем или даљем. Велика фамилија. Професор Маја је свој живот посветио спорту. Прошао је пут од тренера до спортског функционера и директора. Данас, као пензионер, он не пребира по сећању, већ из своје богате архиве вади документа, фотографије и предмете који су обележили његов живот, али и спорт и физичку културу у граду на Великој Морави.

Куће Целатовића налазиле су се у некадашњој Охридској улици, данас Боривоја Велимановића. Било их је неколико. Целатовићи су били најбројнија породица у том крају.

Ово је некада била периферија Ћуприје, њиве. Ту где је сада стадион Радничког садио се кукуруз. Пољопривредни крај. Морало је да се ради. Чувала се стока. Сви смо радили. Цела породица, без изузетка. Свако је имао своје задужење. Дедина и очева реч су се слушале. Деда је био железничар али је имао и имање. Радило се и у Фабрици шећера. Од читаве фамилије Целатовић овде је остао да живи једино мој брат, који је старији од мене. Ја сам се 1960. године одселио код железничке станице, сестра живи у Терековом насељу, а остали су се расули по Ћуприји и другим градовима у Србији и свету – прича Маја Целатовић.

Откуд Целатовићи у Ћуприји? Презиме је ретко, па професор Маја каже да су сви у сродству, где год се налазили. Он каже да постоје две приче:

“Једни кажу да смо дошли са Косова, други да смо стигли из Источне Србије. Најстарији споменик Целатовића налази се на Ћупријском гробљу и датира из 1830. године. Ето, скоро 200 година Целатовићи су Ћупричани. Кажу да се у Историјском архиву Јагодине налази комплетно породично стабло Целатовића. Нисам се бавио тим истраживањем, али знам да је мој деда имао још три брата и да смо велика фамилија.”

О свом детињству прича да је било веома тешко. Године су биле ратне. Милан је рођен 1942. године. Каже да се живело на скученом простору. Осам душа у две просторије. До посла се тешко долазило. Памтим – прича проф. Маја – у сезони прераде шећерне репе за рад у фабрику пријављивало се више радника него што је она могла да прими. Била је то велика фабрика која је хранила много душа.

Стадион Радничког, Спортског друштва “Раднички”, саграђен је 1950. године. Практично је пресељен са Славијанског игралишта које је недалеко одавде. И мали Маја је са другарима пикао “крпењачу” на игралишту. Међутим,

интересантно је да га фудбал није толико привлачио. Његов спортски пут одредило је пливање и касније гимнастика, за разлику од његове браће који су били фудбалери.

Да није било Фабрике шећера не би било ни Радничког. Фудбалски клуб, рукометни клуб, стрељаштво, куглање, пливање, ватерполо, стони тенис и одбојка, све је ту било груписано. На западној страни стадиона налазило се, тих педесетих година, рукометно игралиште – каже Маја Целатовић.

Чеси су донели тенис у Ћуприју. Саградили су терен и основали клуб. Терен се налазио недалеко од чувене виле Фабрике шећера. Ту је био и одбојкашки терен. Данас нема ни терена, ни виле, а од фабрике су остале рушевине. Када говоримо о вили Фабрике шећера, професор Маја се сећа госпође Станке, мајке свога друга пливача и ватерполисте Банета Пејовића, која је живела у вили и била задужена за њено одржавање.

Интересантно је да је одбојкашки терен за припреме користила репрезентација Југославије, 1955. године, сазнали смо од професора Маје. Он је жива енциклопедија. “Стадион без спортиста је обична ливада или асфалтни терен. Спортисти су ти који дају живот објекту и чине га великим.” Недалеко од стадиона Радничког налазила се и чувена чешка Масарикова школа, коју су похађала деца Чеха који су радили у фабрици. Међу њима је била и Далиборка Стојшић, наша чувена певачица и лепотица.

“Њена бака је била Чехиња. Овај део Славије одише чешком културом и духом. Остале су зграде да подсећају на то време. У њима се још увек живи, а саграђене су почетком двадесетог века. Некада су омладинци из центра града долазили код нас, на Славију, да се баве спортом, да гледају филмове, позоришне и музичке представе и да се забављају у кантини Фабрике шећера. Данас сви иду у град, односно варош како смо ми то некада звали”, сећа се Маја Целатовић.

Професор Маја каже да су педесете и шездесете године 20. века биле време омладинских слетова.

Први слетови одржавани су на стадиону Радничког. Касније су премештени на градски стадион, јер је он саграђен 1954. године. Красила их је масовност и оданост спорту и физичкој култури. То је оно што су нам Чеси оставили: “У здравом телу здрав дух” – каже професор Маја.

Први слетови одржавани су на стадиону Радничког. Касније су премештени на градски стадион, јер је он саграђен 1954. године. Красила их је масовност и оданост спорту и физичкој култури. То је оно што су нам Чеси оставили: “У здравом телу здрав дух” – каже професор Маја.

“Почео сам да се бавим пливањем 1954. године, на позив тадашњег тренера Зорана Савића. Било је ту још деце из краја. Базен је отворен 1953. Имао је расвету и био је један од најлепших базена у Србији.” Иако је живео у комшилуку, Маја није могао да присуствује отварању базена. Морао је да чува дедине овце. Прво кућевне обавезе, па после све остало. Пливање, а недуго затим и ватерполо, били су веома популарни. Нема куће из краја која није имала пливача или ватерполисту – прича Џелатовић.

Некада је на овом месту било шест базена који су коришћени у технологији прераде шећерне репе. Када је потреба за њима престала, неко је дошао на идеју да пет базена претвори у један велики олимпијски, а преостали да послуже за потребе деце и непливача. Базен код Фабрике шећера постао је стедиште великих пливачких и ватерполо догађаја. Овде су играле међународне утакмице и обарали се пливачки рекорди, као што су један државни у конкуренцији пионира у дисциплини 50 метара слободно и један међународни на двомечу Атине и Београда, када је грчки пливач оборио рекорд Грчке на 100 метара слободно, иако је претходно ушао у стазу нашег пливача. Судије су овај прекршај, случајно или намерно, превиделе. Све ове податке сазнали смо од професора Милана Маје Џелатовића, који је био учесник и сведок ових догађаја. У породици Џелатовић пливањем се бавила и Миланова рођена сестра и сестра од тетке. Нажалост, пливање је полако замирало, док се ватерполо одржао до краја седамдесетих година, односно све док је било услова за одржавање тренинга и утакмица.

У то време није само пливање било популарно. Масовни су били и остали спортови.

Милан Маја Џелатовић је заслужан и за изградњу тениских терена покрај базена. Тако је бар мало враћен некадашњи изглед спортских објеката у околини Фабрике шећера. Тениски клуб “Славија” и данас успешно ради и има велики број поклоника.

Радно место нашег саговорника дуго је била зграда Друштва за телесно васпитање “Партизан”, који је наследник Соколског покрета. Први пут је овде ушао као пионир, био вежбач до одласка на факултет, да би се вратио као професор и овде остао до пензионисања. Заслужни за изградњу Соколане били су Чеси. Помогле су и виђеније ћупријске главе тог времена. Тих двадесетих и тридесетих година прошлог века Ћуприја доживљава свој процват. Град је имао око осам хиљада становника. Зграда Соколског дома је сачувана, а њена намена задржана до данашњих дана. Многи не знају да је зграда ћупријског Соколског дома трећа по величини у Србији. Док није саграђена спортска хала “Ада”, центар свих спортских догађаја у сали и ван ње био је некадашњи “Партизан”, односно “Соколски дом” пошто му је враћен некадашњи назив. Према речима професора Маје Џелатовића, сви спортови који су могли да се несметано одвијају у овом простору имали су своје поклонике, од шаха до борилачких вештина.

Професор Маја Џелатовић је у “Партизану”, односно Соколском дому, провео свој радни век. Каже да је био леп јер је радио оно што је волео. Гимнастику посебно. Поред гимнастике радио је и са младим кошаркашима, освајао награде на такмичењима и ширио спорт и физичку културу међу својим суграђанима.

Милан Маја Џелатовић је у пензији од 2007. године. И даље живи на Славији, само на другом крају, код железничке станице, у Мостарској улици. Његов син се не бави спортом, завела га је наука, али је зато ћерка превазишла оца. Завршила је ДИФ, магистрирала и сада предаје физичку културу у једној београдској школи. У међувремену, била је најперспективнија гимнастичарка старе Југославије у пионирској и јуниорској конкуренцији, а освајала је медаље и као сениорка.

Професор Милан Маја Џелатовић не престаје да се бави спортом. Лети је углавном на Морави јер воли риболов. Слободног времена има довољно и уредно води своју архиву о догађајима који су се десили на територији општине Ћуприја. Он је редовни хроничар спортских збивања. Понекада прочета до базена, до Соколане, до Хале спортова и присети се својих дана...

Никола Станковић Чуљи, последњи продавац честитки у Ђуприји ДОКЛЕ ГОД МЕ БУДЕ СЛУЖИЛА СНАГА, ВИЂАЋЕТЕ МЕ НА УЛИЦИ

Улични продавци новогодишњих украса и празничних честитки задњих година су права реткост у Ђуприји. Многе од њих из тржишне утакмице истиснуле су велике робне куће, али не и Николу Станковића, који је суграђанима познатији под надимком Чуљи. Човек кога многи сматрају за маскоту града, овим послом из хобија се бави још од 1972. године.

“Прекид сам направио само 80-их година јер нисам могао да постигнем због посла, али 1990. сам поново почео да продајем честитке и украсе. Ето, већ тридесет година нисам пропустио ниједну празничну сезону. То радим зато што волим, а и будући да сам сваки дан на улици успем да се сретнем са неким драгим људима који више не живе овде и које дуго нисам видео.”

Надимак Чуљи су ми дала деца из комшилука још кад сам био мали, па ми се тако “запатио” до дана данашњег. Драго ми је што је слично и са честиткама, које људи и даље шаљу једни другима јер их подсећају на нека стара добра времена, наставља Никола Станковић.

“Као мали сам био доста мршав. Такође сам имао клемпаве уши и велику ушну шкољку, па уместо да ме назову Ушати, вршњаци из комшилука са којима сам се дружио су ме из фазона назвали Чуљи. Иначе, честитке углавном набављам

из једне фирме у Старој Пазови, али имам и увозне, међу којима су јако интересантне честитке из Португалије.”

Увек се трудим да ми тезга буде богата и пуна, али могу вам рећи да се никад не зна каква ће те године бити продаја. Обично се мисли да то зависи од куповне моћи потрошача, али дошао сам до закључка да уствари нема правила - каже Станковић.

У последњих тридесет година ниједне сезоне нисам изостао на улици, чак ни када сам се тек опоравио од можданог удара. Једноставно волим празнике и контакт са људима, и докле год ме буде служила снага виђаћете ме овде у центру града - закључује популарни Чуљи.

РПГ

Завршено уређење тротоара и паркинга код Школе за музичке таленте УЛЕПШАВАЊЕ ОКОЛИНЕ КАО НОВЕ НОТЕ

Лепо је видети да се у ентеријер и екстеријер Школе за музичке таленте коначно нешто улаже, а да она својим изгледом и даље доминира овим делом града. Ми смо ту да тај склад употпунимо новим садржајима и побољшамо функционалност – рекао је заменик председника општине Ђуприја Владимир Васиљевић, обилазећи завршне радове на изградњи тротоара и паркинга испред ове образовне установе.

Морам да признам да смо мало дуже чекали, али смо најзад добили леп паркинг и прилаз школи, који ће објекту дати једну нову ноту. Захвалио бих се директорки Јовић на иницијативи и надам се да ћемо 2021. године овде сви заједно дочекати други фестивал “Раванелиус”.

ЈКП “Равно 2014” извело је припремне радове за постављање пешачке стазе, паркинга и расвете испред школе. Тротоар ће користити сви житељи овог дела града. Његова дужина је око 200 метара, а вредност радова које је изводила “Путотехна” из Параћина износи 3,5 милиона динара – навео је Дејан Ристић, директор ЈКП “Равно 2014”.

У области уређења зона око школа већ смо реализовали неколико пројеката, са циљем да побољшамо безбедност пешака као најрањивијих учесника у саобраћају. У овом делу града налазе се ОШ “13. октобар” и Школа за музичке таленте. Реконструкцијом тротоара у Улици Милице Ценић сада смо добили једну целину која спаја центра града са Школом за музичке таленте. Радови су обухватили и замену дела подземних инсталација, додавање још једног електричног стуба, постављање најсавременије LED расвете и још много испутних детаља – закључио је директор Ристић.

Овај велелепни објекат тражи редовно одржавање. Добили смо га на коришћење и наш је задатак да бринемо о њему и да се дичимо њиме, као што се бринемо о нашим талентима и дичимо њима свуда у свету – истакла је директорка Школе за музичке таленте Данијела Јовић. Она је напоменула да је на прозорима и вратима постављена нова пластична столарија и да је реконструисан хол школе.

У име ученика и професора директорка Јовић се захвалила локалној самоуправи на сарадњи. “Јесмо преговарали неколико година, али када се раде велики пројекти то вероватно изискује доста времена. Прилаз школи је прво што се примети приликом посете, па ћемо у будућности амбасадорске и све друге делегације дочекивати онако како доликује једној институцији каква је Школа за музичке таленте.”

РПГ

Успешна година ћупријских атлетичара

ЗДРАВКОВИЋЕВИ БИСЕРИ СИЈАЈУ

Управни одбор тренерске организације Српског атлетског савеза прогласио је најуспешније тренере у протеклој години. Међу њима је и Драган Здравковић, тренер ОАК “Морава”, чији су пулени у години за нама освојили прегршт медаља на домаћој и међународној сцени. Здравковић је у савезу задужен за рад са млађим категоријама. Потврду о успешности појачали су Ћупричани Алекса Милановић и Алекса Томић, пред којима је, сви се слажу, блистава каријера. Пандемија је успорила или одложила многе спортске активносоти. Атлетичари се боре за што боља времена на тренинзима и тркама. Младићи из Ћуприје напредовали су, поред осталог, и захваљујући тарган стази на градском стадиону.

Алекса Милановић (2002) је првак Србије за старије јуниоре на 3000 метара, а сребрни на 1500 метара. Он је и двоструки првак државе у овим дисциплинама у дворани. Ове године опробао се и у сениорској конкуренцији и по оствареним резултатима спада у врх такмичара на средњим пругама. Са Балканских атлетских игара у Истанбулу Милановић се вратио окићен бронзаном медаљом на 1500 метара. Свуда где је наступао у 2020. години Алекса Милановић је био на постољу: други на Отвореном првенству Београда, други на митингу у Сремској Митровици, први на Првенству централне Србије у Крушевцу, четврти у Чачку, а на Државном првенству у Новом Пазару у сениорској конкуренцији на циљ је стигао други у трци на 3000 метара.

Алекса Милановић добио је конкуренцију у свом клубу и у репрезентацији у Алекси Томићу (2003), који је ове сезоне “експлодирао”. Опробао се у неколико дисциплина и у свакој забележио добре резултате. Сезону је отворио победом на Уличној трци у Мрсаћу, на 3400 метара, у конкуренцији млађих јуниора. На Првенству Србије у дворани Алекса Томић је освојио две медаље: сребрну на 1500 метара и бронзану на 3000 метара, у конкуренцији старијих јуниора. Алекса Томић је првак Србије за млађе јуниоре на 1500 и трећи на 800 метара. У Крушевцу је био први на 1500, а други на 800 метара. На Балканијади у Истанбулу био је четврти на 1500 метара, а шести на 800. Алекса Томић је бранио боје Србије у Истанбулу, на четвормечу Турска-Белорусија-Украјина-Србија, где је у трци на 1500 метара стигао на циљ други.

Мирослав Дукадиновић и Лазар Манојловић су од 2020. године чланови ОАК “Морава” и већ на првим такмичењима су заблистали. Дукадиновић је објединио титуле првака Србије на 800 метара у дворани и на отвореном. Уз то, Дукадиновић је међу сениорима у дворани био трећи на 1500 метара. Први наступ Дукадиновић је за репрезентацију Србије у дресу ОАК “Морава” имао у Словенији, на тромечу Словеније, Србије и Хрватске, где је у трци на 800 метара био трећи.

Млади скакач у вис Лазар Манојловић (15) из Деспотовца нова је нада ОАК “Морава”. Његов отац Саша три године је радио са Лазаром, који је редовно побеђивао на школским такмичењима. Шанса се указала на Првенству државе за пионире, где је Лазар прескочио 182 центиметра и освојио друго месето. У конкуренцији млађих јуниора Лазар је са прескочених 189 центиметара поставио лични рекорд. То је најбољи скок сезоне и за старије јуниоре.

Од постављања тарган стазе на градском стадиону нови ветрови дувају атлетском Ћупријом. Краљица спортова је поново популарна и долазе млади, жељни наступа и доказивања. Тијана Димић (2003) је била бронзана на 3000 метара на првенству државе у дворани. Уз њу ту су и Срећко Милановић, Сара Ђирић, Ема Ђокић, Андреј Радојковић и други. Позив Драгана Здравковића да се прикључи ОАК “Морава” прихватио је Бобан Илић, који ће бранити боје клуба у полумаратону.

Како сада ствари стоје ОАК “Морава” очекује лепа будућност. Престојећа сезона сигурно ће донети нове победе и нове рекорде. Уколико епидемиолошки услови дозволе пред Ћупричанима је много наступа у земљи и иностранству, где ће бранити боје свога клуба и своје државе. **В.ВЛАХОВИЋ**

IN MEMORIAM

Половином децембра напустио нас је песник Бора Благојевић - Бан моравски, владар моравске долине. Владвао је својим стиховима: топлином, страшћу, чежњом, снагом којом се воли родна грудa, цвет, жена ... Његовим одласком остала је велика празнина у поморавским књижевним круговима.

Бора Благојевић је најнаграђиванији поморавски песник. Његова дела превођена су на италијански и немачки језик. Добитник је многобројних међународних признања на песничким сусретима широм Балкана и Европе. Био је вишегодишњи члан Удружења књижевника Србије и Матице Српске. Један је од оснивача Књижевног клуба “Душан Матић” и песничке манифестације “Поетска позорница”. Бора Благојевић је свој живот посветио стиху.

“МИ СМО ШКОЛА КОЈА НЕМА ПРОБЛЕМА СА НАСИЉЕМ”

У просвети сам десетак година и могу вам рећи да имам осећај да се учесталост вршњачког насиља смањује, тачније да се у последњих пар година драстично смањила. Поготово када упоредим са периодом када сам ја ишао у школу, а то је било пре неких двадесет година, заиста ми се чини да насиља има мање – оцењује Ненад Милосављевић, вршилац дужности директора Технолошке школе у Параћину.

“Чист пример је Технолошка школа у којој није било озбиљнијих случајева. У питању су мањи изгреди на првом нивоу, који се увек реше брзо и лако. Тиме се као кровна институција бави наш Тим за борбу против дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, којим ја координишем. Његова функција је да превасходно спречава насиље, али и да решава спорне ситуације ако до њих дође.”

Према речима директора Милосављевића, за овакве резултате, којима се у Технолошкој школи поносе и често их истичу, заслужна је добра организација педагошког рада и превенција. У основи деловања су стални разговори са децом и укључивање родитеља у све активности.

“Поред директора, секретара школе, психолога и представника ђачког парламента, код нас су чланови тима за борбу против насиља и два представника родитеља. Свесни смо колико је битна комуникација са њима. Ако су родитељи упознати са свим дешавањима, односно ако тачно знају како се понаша њихово а како остала деца, онда углавном реагују сталожено када им се предочи да је дошло до неког инцидента. Некада у почетку зна да буде бурна реакција, али када се изнесу чињенице и спусти тензија, онда саслушају и буде све како треба.”

У Технолошкој школи тренутно има укупно 18 одељења, у којима су 474 ђака. Да ред мора да одржава једна особа било би тешко, али на срећу довољно нас ради на томе. У Школском центру је ангажован и школски полицајац који надгледа све четири школе, и имамо добру сарадњу са њим – каже Ненад Милосављевић.

“Наша казнена политика јесте мало строжа, али нисмо имали пуно прилика да је примењујемо па нисам сигуран колико баш то утиче на децу. Пре ће бити да је у школи створена таква атмосфера да су ученици свесни где су дошли и како треба да се понашају. Прво нагласимо да је ово васпитно-образовна институција, а не само образовна. Овде треба да постану људи. Када заврше основну школу они су још увек деца, али по завршетку средње, са 18-19 година, већ улазе у свет одраслих, и ово им је задња степенница за оријентисање у правом смеру.”

КАДИХ ЗАТРПАТЕ АКТИВНОСТИМА, НЕМАЈУ ВРЕМЕНА ДА ПРАВЕ ИНЦИДЕНТЕ

Ја деца стално понављам да човек има један дар који ниједна друга животиња нема, а то је језик. Ми имамо вербални и невербални говор, дакле можемо и речима и гестовима и осећајем да употпунимо међусобну комуникацију. Упућујем их на то да стално директно разговарају, па и ако се деси нека несугласица да то међусобно реше причом, а ако баш не иде укључићемо и друге људе. Како године одмичу, тако овде у школи стичу навику да се конфликти решавају разговором, каже Ивана Миливојевић, психолог Технолошке школе.

Да не би дошло до вршњачког насиља најбоље је да се успостави добра комуникација између ученика свих разреда. Код нас постоји велики број ваннаставних активности, почев од секција, преко школских представа, концерата

и манифестација, па до ђачког предузетништва у коме су ученици врло успешни. Пошто су заокупирани свим тим активностима, немају времена да праве инциденте – закључује Ивана Миливојевић.

“Ми волимо да делујемо превентивно. Чак и кад није неопходно зовемо родитеље на разговор. Разменимо информације и искуства, чујемо понешто о деци што нисмо знали и тако употпунимо слику. Најбитније је да неко ко је ученик ове школе има осећај сигурности, припадности колективу и да зна да има коме да се обрати ако има проблем са неким ђаком ове или било које друге школе.”

Сарадња са родитељима и законским старатељима је круцијална, будући да међу ученицима имамо и децу из хранитељских породица. А код кога је насилничко понашање учесталије? Па, немогуће је изнети неки генерални став. У мојој пракси постоје примери јако добрих односа у хранитељским породицама. А опет, ни биолошке породице нису све исте у смислу да пружају подједнако добре услове за рад и развој детета – објашњава наша саговорница.

“У принципу, хранитељи чија деца иду у нашу школу су заинтересовани за њих и њихово школовање, укључени су у процес наставе и добро сарађујемо.”

Упитана да ли међу ученицима Технолошке школе има више физичког или психичког насиља, Ивана Миливојевић децидирано апострофира дигитално насиље чијем је развоју свакако допринело одсуствовање из школских клупа због пандемије коронавируса и пребацивање на онлајн систем наставе, али и промена начина комуницирања међу ученицима које је претежно везано за виртуелни свет.

“Тада се и дешава да размењују непримерене поруке или објављују одређене садржаје. Није ту било озбиљних инцидената, али ја искрено волим да будем обавештена чак и о безазленим догађајима. Најчешће неко објави туђу слику без пристанка што, реално гледано, и није велики проблем, али је очима ученика виђено као догађај високог ризика.”

За грубост и острашћеност ученика при учешћу у интернет расправама и злостављању, односно одсуство свести да виртуелно насиље има исту тежину као и оно у стварном животу, Ивана Миливојевић криви модел понашања који се пласира преко медија.

“На многим медијима имате садржаје попут “Задруге” и “Парова”, где је то понашање “ин”. С обзиром да то траје већ дуго година, у великом проценту је “ушло” у понашање ученика, а богами и родитеља и појединих људи из дечијег окружења. Она немају свест шта је пожељно, а шта непожељно. Тај модел њима постане први модел понашања. Међутим, кад им се скрене пажња и када дође до неких несугласица међу њима, они се сами обрате мени. Увек им кажем: “Стави се у положај те друге особе. Да ли би ти волео да ти неко каже увредљиве речи и како би се ти осећао?” Када себе ставе у ту ситуацију тада постану свесни о чему се ради, али доступност тих садржаја је тренутно доминантна и прави штету коју прави.”

БОРБА ЈЕ ТЕШКА, АЛИ ОД ЊЕ СЕ НЕ СМЕ ОДУСТАТИ

Када одлучите да се упустите у истраживање једне тако комплексне и “незгодне” теме као што је вршњачко насиље, никада не знате на шта ћете наићи. Ма колико темељно проучили све њене аспекте и у складу са тиме формирали одређено предубеђење, морате бити спремни на то да ће вас потенцијално ситуација на терену делимично или чак потпуно демантовати.

Школска управа Поморавског округа је због пораста броја случајева вршњачког насиља у школској 2019/20 одржала састанак са представницима школа и спољне заштитне мреже ради анализирања тренутног стања и израде плана превентивних активности. Тај план школе су примениле у пракси, свака у складу са својим специфичностима, а о његовим ефектима тек ће се причати са довољне временске дистанце. Први је утисак, међутим, да не можете очекивати магичне промене уколико сте “преспавали” претходних неколико година што се тиче превенције и васпитног рада. Школе и васпитне установе које су правовремено препознале значај пројекта “Школа без насиља”, односно које су уложиле труд у обучавање наставног и стручног кадра, едукацију и информисање родитеља и ученика, као и организовање и одржавање тематских активности, успеле су да поправе ионако добре резултате. Посао им је, кажу, знатно олакшао Протокол о поступању у случајевима насиља који даје смернице за разврставање и одређивање нивоа насиља, а затим тачно дефинише процедуре и редослед реаговања. Тамо где су се, са друге стране, кретали линијом мањег отпора и игнорисали проблеме у сопственом “дворишту”, немар је проузроковао усложњавање и ескалацију насиља, које се почело јављати у новим облицима.

Држати под контролом неизбежно

Насиља у школама је одувек било и увек ће га бити, у то нема сумње. Нормално је да деца постепено стичу искуство у каналисању сопствене агресивности као природног људског порива и да на том путу праве грешке, али је на школи да минимализује могућност јављања тих грешака кроз учење претварања агесије у конструктивно испуњавање сопствених потреба. Тимовима за сузбијање дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у томе доста могу помоћи вршњачки тимови. Како оцењује већина наших саговорника, деца је (поготово у тинејџерском добу) најважније шта мисле њихови вршњаци, а управо ту “исту таласну дужину” треба искористити као канал комуникације преко кога се жељене поруке најлакше и најучинковитије могу пласирати циљној популацији.

У основним и средњим школама Поморавског округа, барем судећи према резултатима нашег истраживања, физичко насиље међу ученицима је све мање заступљено, а онда када га има махом је првог нивоа, уз понеки усамљени случај другог и трећег нивоа. Аг्रेसију директно, кроз физички обрачун, изражавају углавном млађи основци али су генерално туче и наносење повреда другом све ређи. Тинејџери много више примењују психичко и социјално насиље, које најчешће комбинују са дигиталним. Срећна је околност да, према сведочењима, сексуалног вршњачког насиља нема - барем не у школи и не за време трајања наставе. Ипак, оно је означено као вишедеценијска табу тема која мора да пронађе свој пут до свести ученика и родитеља да би била препозната и

сасечена у корену што раније. Старосна граница за појаву многих феномена (па тако и сексуалног насиља) се знатно померила наниже, те су разговори о култури сопственог и поштовању интегритета туђег тела задатак који би учитељи ваљало да обаве већ са ученицима првог разреда, наравно уз употребу бираног речника прилагођеног њиховом узрасту и способности схватања предоченог. У трећем или најкасније четвртном разреду, сматрају искусни предавачи, фокус би морао да буде на девојчицама чије ће тело у наредном периоду почети убрзано да се мења, а које су нажалост сексуалном насиљу најизложеније.

Оно што није добро јесте убрзано ширење насиља на интернету, које прети да ускоро поприми размере епидемије. У Поморављу за сада по учесталости није привукло пажњу наставног и педагошког особља, али се прибојавају да то можда не одговара реалној ситуацији. Сваки од ученика има минимум један профил на једној друштвеној мрежи (заправо је то код већине барем један на Facebook-у и Instagram-у, а ту су и WhatsApp или Viber групе за ћаскање), где већину времена живи свој друштвени живот у виртуелном облику. Психолози упозоравају да школарци махом немају довољно развијену свест о тежини онога што су написали у коментарима или изговорили у видео клиповима, већ своју офанзивну реторику на интернету правдају објашњењем да је у питању шала, готово и не узимајући у обзир да су неког увредили или нашкодрили његовој репутацији у друштву. Такође, фотографије, аудио и видео садржај претежно се објављују без пристанка свих актера. Интернет је сива зона у којој се деца пружа могућност невидљивости и анонимности, као и отварања безброј лажних профила са којих могу да пласирају оно што хоће, па некада прође доста времена пре него што се читава ствар открије, а многи поступци прођу без санкција. Зато ће у овој и школским годинама које долазе од есенцијалне важности бити едукација наставника и родитеља, који и иначе треба да буду нераздрожни партнери у борби против вршњачког насиља.

Докле смо стигли, а где треба да будемо?

Корекцијом Протокола о заштити ученика од насиља уведена је обавеза школе да се бави и насиљем које је ученик извршио ван њених оквира. Очекивања су да ће се тиме додатно повећати видљивост вршњачког насиља на којој се у последњој деценији доста радило. Друштво је појачало притисак на физичко насиље, али у решавању психичког насиља још каска. Да би се дошло до вишег нивоа ефикасности назнаке насилништва код деце мораће се сузбијати од вртића, уместо да се чека полазак у школу. Мораће се побољшати комуникационе везе између школе и родитеља које јачају поверење у школски систем мера превенције и кажњавања, и подстичу ученике да насиље пријаве уместо да ћуте из страха од последица. Било би добро обогатити и програм ваншколских активности, јер деца која пронађу себе у неком виду креативног рада немају време ни жељу да буду насилна зато што им је дата сврха. Починиоце тешких инцидената неопходно је одмах адекватно санкционисати да би се зауставио зачарани круг њиховог терора и жртви омогућило да поврати нарушени мир и самопоуздање. Онима који нису прекорачили критичну замишљену линију треба дати шансу да уз блаже казнене мере науче лекцију и промене понашање. Да, у односу на пре деценију-две далеко смо одмакли у суочавању са опасним противником званом вршњачко насиље, али се финиш линија још не назире.

АУТОР: ЈЕЛЕНА МИТРОВИЋ

100 ГОДИНА ОД ОБНОВЕ РАДА СОКОЛСКОГ ДРУШТВА У ЂУПРИЈИ

После балканских и Првог светског рата, од предратног Соколског друштва „Душан Силни“

(основаног 1906. године) остао је само костур једног разлупаног разбоја, који је управи дао повода да се друштво поново организује.

Прикупљају се подаци о активностима друштва и сазнаје да је оно у претходном периоду било веома развијено и имало све справе и реквизите. Пријављује се надлежном суду њихов губитак и тражи се ратна одштета. Суд додељује друштву накнаду у износу 22 хиљаде ондашњих динара.

Одмах затим, 6. фебруара 1921. године састају се пријатељи и поборници соколства на конференцији на којој је било речи о обнављању рада друштва „Душан Силни“. За старешину Соколског друштва изабран је брат Стево Чутурило, директор Гимназије. Осим осталих закључака усвојен је предлог да се до ванредне скупштине друштва изгласа привремена управа, у коју су ушла следећа браћа: инж. Фрањо Зајиц, генерални директор Фабрике шећера; Будимир Чолић, председник суда; Стеван Јевтић, суплент у Гимназији; Драгослав Јанковић, благајник Фабрике шећера; Миладин Поповић, судија; Боривоје Шишкович, чиновник Фабрике шећера; Илија Шпадијер, наставник Гимназије; Тома Николић, потпуковник; Милан Мајзнер; Стево Чутурило, директор Гимназије и Ранђел Никодијевић, земљорадник. За чланове Предњачког збора изабрани су Илија Шпадијер, Драгослав Јанковић, Мика Стојановић, Станоје Рашић и Јован Јовановић.

Свој први јавни час друштво је приредило 1922. године. Све до септембра вежбало се под врло неповољним условима. Увидевши те тешкоће, брат Зајиц је омогућио вежбање у кругу Фабрике шећера, под нешто повољнијим условима. А 1923. на земљишту Фабрике шећера подиже се лепа вежбаоница - соколана и ставља на располагање друштву.

Ускоро се назив друштва мења (изостављају се речи „Душан Силни“ и друштво носи назив Соколско друштво „Ђуприја“). Свечано освећење соколане извршено је 7. октобра 1923.

Исте године на слету жупе вежбачка-такмичарска одељења нашег друштва заузимају треће место у свеукупном пласману.

Za Teodoru sa osmehom

 Upiši **898** i posalji SMS na **3030**
Cena poruke je 200 rsd (PDV se ne naplaćuje)

 Upiši **human898** i posalji SMS na **455**
Cena poruke je 20 CHF

UPLATI NA RAČUNE:

DINARSKI: 160-6000000795130-83

DEVIZNI EUR: 160600000079547809

IBAN: RS3516060000079547809

SWIFT/BIC: DBDBRSBG

ОВАЈ МЕДИЈСКИ ПРОЈЕКАТ ЈЕ СУФИНАНСИРАН СРЕДСТВИМА ОПШТИНЕ ЂУПРИЈА. СТАВОВИ ИЗНЕТИ У ПОДРЖАНОМ МЕДИЈСКОМ ПРОЈЕКТУ НУЖНО НЕ ИЗРАЖАВАЈУ СТАВОВЕ ОРГАНА КОЈИ ЈЕ ДОДЕЛИО СРЕДСТВА